

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Datum
12 juli 2022

Uw kenmerk

Contactpersoon

Dossiernummer

Registratienummer
22.0507554

Telefoonnummer

Onderwerp
Zienswijze Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier (HHNK) op
de concept Regionale
Veenweidestrategie Noord-Holland 1.0

Geachte [REDACTED]

Met veel belangstelling heeft het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) kennisgenomen van de concept Regionale Veenweidestrategie (RVS) 1.0. Met het oog op onze bestuurlijke betrokkenheid bij de opgave uit het Klimaatakkoord en de gebiedsgerichte aanpak in het veenweidegebied, reageren wij met een zienswijze.

In voorbereiding op deze zienswijze is ambtelijk afgestemd met het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Hoogheemraadschap Rijnland. Wij benadrukken graag dat de kern van onze zienswijzen overeen komen. Vanuit de achtergrond van onze beheergebieden leggen wij slechts andere accenten. Hieronder volgen onze zienswijzen.

Strategie Ruimtelijke Ordening

Allereerst, en dat is meteen onze belangrijkste zienswijze, vinden wij dat in de RVS 1.0 de strategie op het gebied van ruimtelijke ordening krachtiger mag worden benoemd. De maatregelen uit Hoofdstuk 2.4 die dienen om de regionale klimaatopgave te behalen richten zich op aanpassingen in het (grond)watersysteem, de bodem en het type teelt, maar aanpassingen in de ruimtelijke ordening blijven buiten beeld. In hoofdstuk 3.2 wordt wel een aantal ruimtelijke ordeningsinstrumenten genoemd die de provincie ter beschikking heeft binnen de gebiedsprocessen, zoals WILG¹ en kavelruil. Er wordt echter nog niet beschreven wanneer en hoe de provincie deze ruimtelijke ordeningsinstrumenten denkt in te zetten om te sturen op de regionale klimaatopgave. Daarom willen we u vragen om dit alsnog in de eindversie van de RVS op te nemen.

¹ Wet Inrichting Landelijk Gebied

Datum
28 juni 2022

Er speelt een aantal grote opgaven in het landelijk gebied voor natuur, stikstof, landbouw, water, bodem en klimaat. In de recente startnotitie van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (10 juni 2022), staat de opdracht voor provincies om voor 1 juli 2023 gebiedsplannen gereed te hebben ter invulling van deze gebiedsgerichte opgaven en maatregelen. Als gebiedspartner verwachten wij van de provincie dat zij duidelijke kaders stelt voor de gebiedsprocessen en zo duidelijkheid biedt aan alle betrokken partijen.

Gebiedsprocessen

In hoofdstuk 2.10 is beschreven via welke verbanden, programma's en projecten wordt samengewerkt in de gebieden Laag Holland en het Groene Hart. In Laag Holland krijgt de samenwerking via gebiedsprocessen haar plek in het integraal gebiedsprogramma Laag Holland. Wij verwachten dat de provincie in RVS 1.0 en in het vervolgproces richting de RVS 2.0, toelicht hoe er zal worden aangesloten bij de al lopende gebiedsprocessen. Ook verwachten wij dat wordt toegelicht hoe en wanneer wordt bepaald of gebiedsprocessen in andere gebieden worden opgestart. Een aantal suggesties voor deze toelichting zijn:

- De toelichting beschrijft in hoeverre de RVS straks kaders gaat bieden voor de gebiedsprocessen, bijvoorbeeld in de vorm van doelen per gebied, of via een beschrijving van wanneer het gebiedsproces is afgerond of voldoende is opgepakt.
- De toelichting beschrijft hoe de provincie denkt te sturen op de doelen uit de RVS, of hoe de provincie wil participeren in de gebiedsprocessen wanneer wordt besloten dat de gebiedsdoelen in de gebiedsprocessen zelf worden vastgesteld.
- De toelichting beschrijft hoe de provincie samen wil werken in de gebiedsprocessen, inclusief met welke partners en op welke manier.

Doelstelling RVS

In hoofdstuk 1.5 wordt de focus voor de RVS gelegd op enerzijds de klimaatopgave uit het klimaatakkoord en anderzijds het duurzame toekomstperspectief voor de landbouw. Het tegengaan van bodemdaling wordt beschreven als neveneffect van de klimaatopgave, maar voor de gerelateerde problematiek van funderingen van woningen en infrastructuur wordt verwezen naar de gebiedsprocessen. Een robuust en klimaatbestendig watersysteem staat in hoofdstuk 2.9 wel beschreven als belangrijke randvoorwaarde, maar wordt niet als zelfstandige doelstelling van de RVS benoemd. Wij ervaren het als een risico dat het toekomstbestendige watersysteem niet integraal wordt meegenomen als doelstelling van de RVS, aangezien veel maatregelen direct met het waterbeheer en watersysteem samenhangen. De vraag welk watersysteem bij een klimaatneutraal veenweidegebied hoort lijkt hiermee niet binnen de RVS te worden opgenomen. Daarom roepen wij de provincie graag op om een toekomstbestendig watersysteem alsnog integraal mee te nemen als doelstelling van de RVS.

Een suggestie voor vier doelstellingen (deels in parallel met de RVS uit Friesland en Utrecht):

1. Reductie van de broeikasgasuitstoot met 0,14² Mton in 2030;
2. Het reduceren van bodemdaling;
3. Werken aan duurzame en vitale landbouw met een goed toekomstperspectief;
4. In 2050 is het veenweidegebied water gezond, robuust en klimaatbestendig ingericht.

² We zijn ons ervan bewust dat dit getal wellicht wordt aangepast naar nieuwe inzichten. We bedoelen hier dan ook de reductie van broeikasgasuitstoot conform de afspraken in het Klimaatakkoord.

Door deze doelstellingen toe te voegen, bevordert de RVS de integraliteit van de strategie en borgt het de wateropgave als kritische doelstelling.

RVS 2.0

In hoofdstuk 2.7 worden een aantal tussenstappen beschreven om richting eind 2024 tot de RVS 2.0 te komen. Wij verwachten dat de provincie toelicht hoe zij dit proces vorm wil geven en de samenwerking met de betrokken gebiedspartners, waaronder de waterschappen, wil organiseren.

Een aantal overige belangrijke opmerkingen

In hoofdstuk 2.4.a staat dat het ophogen van het slootpeil tot slechts 3 á 4 meter vanaf de sloot effect heeft op het grondwaterpeil. Wij zouden graag zien dat deze uitspraak beter wordt toegelicht. Vanwege het slecht doorlatende karakter van veen staat het grondwaterpeil vanaf 4 meter van de slootkant meer onder invloed van neerslag en verdamping dan van het oppervlaktepeil. Het grondwaterpeil is sturend voor de veenoxidatie, dus de invloed van het slootpeil is beperkt. Het jaarrond ophogen van het slootpeil zal echter wel zorgen voor een hogere uitgangssituatie voor het grondwaterpeil bij aanvang van de zomerperiode.

In hoofdstuk 2.6 is opgenomen dat het verhogen van de grondwaterstand tot 20 cm onder maaiveld altijd no regret zijn. Vanwege het mogelijk negatieve effect op de korte termijn op de waterkwaliteit, de verwachte extra watervraag en het effect op het landgebruik is deze maatregel niet in alle gevallen als no regret te bestempelen. Wij zien graag dat hier de nuance wordt toegevoegd dat dit slechts beredeneerd is vanuit de broeikasgasuitstoot en dat het verhogen van de grondwaterstand om een integrale afweging vraagt.

In hoofdstuk 2.3 staat de tekst *"Er is een groot verschil in droogleggingen in de polders en peilgebieden. Dit wordt vooral veroorzaakt door verschillende droogleggingen (gebaseerd op toegekende functies), het aantal peilafwijkingen en onderbemalingen in Noord-Holland. Onze suggestie is om de tekst na de komma te vervangen met: "[...], onder andere in onderbemalingen waar een peilafwijking gehanteerd wordt."*

Wij hopen dat onze zienswijze duidelijk overbrengt wat HHNK van de definitieve versie van de RVS 1.0 verlangt en verwacht. HHNK biedt vanuit haar gebiedskennis, watersysteemkennis en betrokkenheid bij de gebiedsprocessen aan om de komende jaren van uitvoering richting RVS 2.0 samen met de provincie op te trekken.

Datum
28 juni 2022

Hoogachtend,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

~~de voorzitter~~

~~de heer dijkgraaf~~

